

Preek 30-09-2018 – Over engelen

Vandaag wil ik eens niet over de schriftlezingen van deze zondag spreken maar over een vergeten thema: engelen.

Op 29 september vierden we het feest van de aartsengelen Michaël, Gabriël en Raphaël en op maandag 2 oktober, ook van de engelbewaarders.

Engelen, wat moeten we daar nu mee. Moeten we ons daar nog serieus mee bezig houden? Toch noemen we ze in de H.Mis, in de schuldbelijdenis – in de pefatie.

We herinneren ons de mollige blote baby-engeltjes uit de baroktijd of uit nog eerder tijd zoals die twee van Raphaël uit Dresden die we overal zien maar misschien denkt u nog eerder aan de 14 engelen voor het slapen gaan en die engel uit de kinderboeken met zijn tegenhanger de duivel – over goed en kwaad.

Zijn die figuren –met vleugels, ontleend aan de Griekse Niké figuur- produkten van onze fantasie, sprookjesfiguren?

De grote katechismus van de Kerk leert beslist anders.

Daar lezen we: het bestaan van geestelijke, niet-lichamelijke wezens, die de Schrift gewoonlijk engelen noemt, is een geloofswaarheid.

Zij zijn dienaren en boodschappers van God, zegt St. Augustinus. Hun natuur is geest, engel geeft een functie aan.

Het zijn persoonlijke en onsterfelijke schepselen. Zij overtreffen alle zichtbare schepselen in volmaaktheid.

In de Bijbel komen ze ontelbare malen voor, al bij de schepping en in heel de heilsgeschiedenis, in de psalmen, in de evangelies en in de Apocalyps.

Ze staan in dienst van het goddelijke heilsplan.

Om een paar voorbeelden te geven: zij sluiten het aards paradijs, ze houden Abraham's hand tegen als hij zijn zoon Isaak wil offeren, ze staan de profeten bij, zoals Elia die in de woestijn door een engel wordt gevoed, de aartsengel Raphaël begeleidt Tobias op zijn reis. Ze kondigen bijzondere geboortes aan: het is de engel Gabriël die de geboorte van Johannes de Doper en van Jezus aankondigt. Zij zingen het Gloria bij Christus' geboorte, wat nog iedere zondag weerklinkt in de Eucharistie. Zij dienen Jezus in de woestijn, sterken Hem in zijn doodsangst, kondigen niet alleen de menswording aan maar ook de verrijzenis. Ze wijzen de apostelen op hun taak bij Jezus' hemelvaart en zijn volop aanwezig in het laatste boek van de H.Schrift De Apocalyps ofwel de openbaring van Johannes en zingen daar het heilig,

heilig, heilig voor Gods troon.

We kennen een hiërarchie van engelenkoren – met de zes vleugelige serafijnen, de 4 vleugelige cherubijnen, de machten, krachten, de vorstendommen, de heerschappijen, aartsengelen en engelen zoals Dionysius de Areopagiet ze benoemde in de 4e eeuw – maar zo worden ze niet meer opgesomd aan het einde van de prelatie vóór het sanctus – in de algehele versobering na het 2e Vaticaans Concilie.

Dan zijn er nog de engelbewaarders.

Jezus zelf zegt in het Mt. evangelie: “Hoed u ervoor een van deze kleinen te minachten, terwijl Hij een klein kind naar voren haalt, want zij hebben engelen in de hemel en deze aanschouwen voortdurend het aangezicht van mijn Vader die in de hemel is”

Elders spreekt Hij over de mensenzoon die komt in heerlijkheid en vergezeld van alle engelen.

Zij beschermen, zoals we lezen in het boek Exodus: De Heer sprak: “zie ik zend mijn engel voor u uit om u onderweg te beschermen”.

En in psalm 91 lezen we dat de Heer zijn engelen last heeft gegeven op al uw wegen u te bewaken.

Engelen zijn geen probleem voor het oude Israël noch voor de oude Kerk of die der M.E., noch ook voor de Islam.

Wat zijn engelen, in het algemeen gezegd?

Representanten van God – ze maken zijn aanwezigheid en nabijheid zichtbaar. Zij zijn zijn boodschappers; dienende geesten noemt de Hebreeuwen brief hen – vaak in mensengestalte voorgesteld.

De Bijbel stelt hen voor als geheel betrokken bij onze heilshistorie in Christus. Wat over hen wordt gezegd verkondigt deze fantastische waarheid: dat God zich duizendvoudig om ons bekommert

De namen van de aartsengelen geven dit aan:

Michaël: wie-is-als-God

Gabriël: Gods' sterke

Raphaël: Gods' genezing

Hebben wij nu ieder zo'n persoonlijke macht bij ons die ons begeleidt en beschermt? Het antwoord is eigenlijk al gegeven. We mogen bedenken dat ieder de persoonlijke zorg van God geniet en dat deze zorg wordt uitgedrukt door te spreken over de bewaarengel, de engelbewaarder. Niemand van ons is verstoken van Gods' aanwezigheid.

Zij mogen voor ons boden zijn van Gods' vreugde en de bewaarders van zijn vrede.

In de liturgie vinden we de engelen in het Gloria, in de prelatie en in het opbeurende In paradisum deducant te angeli van de uitvaartliturgie als het afscheid definitief is. Zo wordt andermaal Gods' zorg voor ons, zijn nabijheid uitgedrukt.

Laten wij, met alle engelen en heiligen, Hem toezingen Die is en Die was en Die zal zijn.
Amen

Pastoor R. Wagenaar